

Univerza v Ljubljani
Dobrotniška fakulteta

Ark-KMETIJE IN Ark-SREDIŠČA ZA SLOVENSKE AVTOHTONE PASME DOMAČIH ŽIVALI

Javna služba nalog genske banke v živaloreji
www.ark.si
ark@bf.uni-lj.si

Program varstva biotske raznovrstnosti
v živaloreji za obdobje 2010–2016

Biotska raznovrstnost živalskih genskih virov

Se zmanjšuje na račun izumiranja **živalskih vrst**
in **izumiranja pasem**.

V zadnjih dveh stoletjih je na globalni ravni izumrlo preko
1100 pasem domačih živali, od tega **100** v zadnjih **15** letih.

V Sloveniji ima med vsemi slovenskimi avtohtonimi pasmami rejnih živali **sedem pasem kritično** (najvišjo) stopnjo ogroženosti (lipicanski konj, posavski konj, slovenski hladnokrvni konj, bovška ovca, istrska pramenka, belokranjska pramenka, drežniška koza), **tri pasme so ogrožene** (cikasto govedo, krškopoljski prašič, štajerska kokoš), **ena pasma pa je ocenjena kot ranljiva** (jezersko-solčavska ovca).

Univerza v Ljubljani
Dobrotniška fakulteta

Ark-KMETIJE in Ark-SREDIŠČA, Javna služba nalog genske banke v živaloreji

www.ark.si www.genska-banka.si

Ark – mednarodno uveljavljen izraz

Izraz ,ark' v prevodu
barka, skrinja.

Spodbujanje reje
avtohtonih pasem v
lokalnem okolju
preprečuje izumrtje
pasem.

Foto: google Foto: <http://archehof.ch>

Univerza v Ljubljani
Biotehniška fakulteta

Ark-KMETIJE in Ark-SREDIŠČA, Javna služba nalog genske banke v živinoreji

www.ark.si

www.genska-banka.si

Promocija avtohtonih pasem in ohranjanje v živem

Javna služba nalog genske banke v živinoreji izvaja
podporo ohranjanja slovenskih avtohtonih pasem z
vzpostavitevijo

Ark-KMETIJ in Ark-SREDIŠČ

Statusi so namenjeni rejam, ki redijo najmanj tri slovenske
avtohtone pasme domačih živali.

Univerza v Ljubljani
Biotehniška fakulteta

*Slovenske avtohtone pasme domačih živali so definirane
v Programu razvoja podeželja 2014–2020.*

Ark-KMETIJE in Ark-SREDIŠČA, Javna služba nalog genske banke v živinoreji

www.ark.si

www.genska-banka.si

Ark-KMETIJA

- Primarna dejavnost – živinoreja (slovenske avtohtone pasme).
- Vzreja plemenskih živali.
- Več kot 50 % GVŽ avtohtonih pasem od vseh domačih živali.
- Rejci, ki so s svojimi živalmi vključeni v rejske programe.
- Zaželeno:
 - predelava in trženje lastnih izdelkov,
 - ekološko kmetovanje,
 - ohranjanje avtohtonih sort rastlin.

Univerza v Ljubljani
Biotehniška fakulteta

Ark-KMETIJE in Ark-SREDIŠČA, Javna služba nalog genske banke v živinoreji

www.ark.si

www.genska-banka.si

Ark-SREDIŠČE

- Namenjen izobraževanju in ozaveščanju javnosti.
- Namen neke širše zgodbe.
- Plemenske živali v reji izhajajo neposredno iz rej, vključenih v rejske programe.
- Zaželeno:
 - predelava in trženje izdelkov,
 - ekološko kmetovanje,
 - ohranjanje avtohtonih sort rastlin.

Univerza v Ljubljani
Biotehniška fakulteta

Ark-KMETIJE in Ark-SREDIŠČA, Javna služba nalog genske banke v živinoreji

www.ark.si

www.genska-banka.si

Reja vsaj treh slovenskih avtohtonih pasem iz spodaj navedenih skupin

Skupina A: **govedo, kopitarji, prašiči**

Skupina B: **ovce, koze**

Skupina C: **štajerska kokoš, kranjska čebela**

Ark-KMETIJE

primeri kandidatov

Primer 1

Usmeritev

plemenske živali,
meso, med, volna

Živali v reji

2 × cikasto govedo
30 × jezersko-solčavska ovca
aktivni čebelnjak

Površina

3,3 do 11,7 ha

Ark-SREDIŠČE

primeri kandidatov

Primer 1

Usmeritev

turizem, urejanje krajine,
meso, mleko, med

Živali v reji

1 × posavski konj
5 × istrska pramenka
aktivni čebelnjak

Površina

0,9 do 3,5 ha

Univerza v Ljubljani
Biotehniška fakulteta

Ark-KMETIJE in Ark-SREDIŠČA, Javna služba nalog genske banke v živiloreji

www.ark.si

www.genska-banka.si

Izdelki iz avtohtonih pasem, označevanje in trženje

Uporaba na izdelkih

- Možnost uporabe logotipa Ark **kmetija** ali Ark **središče** za označevanje izdelkov avtohtonih pasem.
- Dovoljena uporaba samo na izdelkih avtohtonih pasem (v primeru sočasne reje drugih pasem).
- Pri trženju možno povezovanje med Ark **kmetijami** in Ark **središči**.

Univerza v Ljubljani
Biotehniška fakulteta

Ark-KMETIJE in Ark-SREDIŠČA, Javna služba nalog genske banke v živiloreji

www.ark.si

www.genska-banka.si

Podpora genske banke

- potrjuje sprejem v sistem Ark-KMETIJ in Ark- SREDIŠČ in izdaja certifikat
- nudi strokovno pomoč in promocijsko podporo (enovita celostna podoba, promocijsko gradivo, spletna predstavitev)
- deluje kot povezovalni člen in spremlja razvoj reje

JA, Javna služba nalog genske banke v živalinoreji

www.ark.si

www.genska-banka.si

Obveznosti kmetij

- Obveščanje o spremembah oz. stanju reje
- Označevanje pasem na kmetiji
- Zdravje in dobra kondicija živali
- Dostopnost in urejenost kmetije – možnost ogledov – sprejemanje obiskovalcev
- Udeležba na predavanju enkrat na dve leti

Univerza v Ljubljani
Doktorska fakulteta

Ark-KMETIJE in Ark-SREDIŠČA, Javna služba nalog genske banke v živalinoreji

www.ark.si

www.genska-banka.si

Kaj pomeni podeljeni status?

- Priznanje avtentičnosti avtohtonih pasem domačih živali v reji.
- Kmetije so odprte za javnost.
- Omogočena dodatna ponudba v smislu ogledov na kmetiji.
- Izobraževanja, ekskurzije šol, fakultet, društev, itd.
- Pogoje za ogled določa vsak rejec sam.

Ark-KMETIJE in Ark-SREDIŠČA, Javna služba nalog genske banke v živinoreji

www.ark.si

www.genska-banka.si

Ark-SREDIŠČE
Cotswold Farm Park
Bemborough Farm
Kington
Cheltenham
www.cotswoldfarmpark.co.uk

Ark-KMETIJA
Baumhaus & Archehof
Neuhof 1
6024 Hildisrieden
www.archehof.ch

Ark-KMETIJE in Ark-SREDIŠČA, Javna služba nalog genske banke v živinoreji

www.ark.si

www.genska-banka.si

Javna služba nalog genske banke v živalinoreji

Pravila za sprejem, pogoji, informacije:

ark@bf.uni-lj.si

www.ark.si

Univerza v Ljubljani
Biotehniška fakulteta

Ark-KMETIJE in Ark-SREDIŠČA, Javna služba nalog genske banke v živalinoreji

www.ark.si

www.genska-banka.si